

Reproductive health

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

Репродуктивне здоров'я жінки

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№8 (79) '2024

of Woman

ISSN 2708-8723 (Print)

ISSN 2708-8731 (Online)

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ПЕРИНАТАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ

9

ХВОРОБА ЛАЙМА
ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНА
ПРОБЛЕМА

17

РАННІ ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ
МАРКЕРИ ОНКОГЕНЕЗУ ПРИ
АТИПОВІЙ ГІПЕРПЛАЗІЇ
ЕНДОМЕТРІЯ У ПАЦІЄНТОК
З ПОЛІПОЗОМ

31

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗАСТОСУВАННЯ
РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В УКРАЇНІ

44

ЗАТРИМКА РОСТУ ПЛОДА –
НОВІТНІ МОЛЕКУЛЯРНІ
МЕХАНІЗМИ

106

REPRODUCTIVE HEALTH OF WOMAN

8 (79)/2024

ЗАСНОВНИКИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ імені П.Л. ШУПИКА

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ПЕДІАТРІЇ, АКУШЕРСТВА
І ГІНЕКОЛОГІЇ імені АКАДЕМІКА
О.М. ЛУК'ЯНОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АСОЦІАЦІЯ ПЕРИНАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ ТА ФАРМАЦЕВТІВ»

Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України
25.10.2023 № 1309 науково-практичний журнал
«Reproductive Health of Woman» включено до Категорії «А»
Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть
публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття
наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня
доктора філософії

Журнал «Reproductive Health of Woman» реферується
Інститутом проблем реєстрації інформації НАН України

Журнал «Reproductive Health of Woman» включено у
реферативну базу «Україніка наукова», «SCOPUS»,
а також інші міжнародні наукові реферативні бази,
електронні пошукові системи, інтернет каталоги та
бібліотеки.

Статтям журналу «Reproductive Health of Woman»
присвоюється DOI

РЕКОМЕНДОВАНО

Затверджено до публікації вченою радою НУОЗ України
імені П. Л. Шупика – Протокол №9 від 13.11.2024

Підписано до друку 20.11.2024.

Статті, що публікуються в журналі
«REPRODUCTIVE HEALTH OF WOMAN», – рецензовані.
Відповідальність за достовірність фактів та інших відомостей у
публікаціях несуть автори.

Журнал розміщує рекламно-інформаційні матеріали про
лікарські засоби, що не внесені до переліку заборонених для
рекламування, відповідно до статті 21 Закону України
«Про рекламу». Відповідальність за зміст реклами, а також
відповідальність наведених у рекламі відомостей несуть
рекламодавці.

Думка редакції може не збігатися з думкою авторів публікації.
Передрук матеріалів тільки з письмового дозволу редакції.
При передруці посилання на журнал
«REPRODUCTIVE HEALTH OF WOMAN» обов'язкове.

АДРЕСА ДЛЯ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ

Україна, 03039, м. Київ, а/с 61

КОНТАКТНІ ДАНІ РЕДАКЦІЇ ТА ВИДАВЦЯ

Тел.: +38(044) 257-27-27, +38(067) 233-75-91
E-mail: alexandra@professional-event.com
ВГО «АСОЦІАЦІЯ ПЕРИНАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»
01033, м. Київ, вул. Володимирська, буд. 67, прим.7
E-mail: vgo.apu@gmail.com

З питань передплати або придбання журналу звертатися до редакції

Тираж – 4500 прим.

Періодичність видання – 8 номерів в рік.

Реєстраційний номер у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа
Національної ради України з питань телебачення та
радіомовлення - R 30-03229.

Фотовивід і друк

«Наша друкарня» ФОП Симоненко О.І.
Київська обл., м. Бориспіль, вул. Київський шлях, 75, кв. 63.
Тел. +38(067) 172-86-37

- © Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, 2024
- © ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової Національної академії медичних наук України», 2024
- © Всеукраїнська громадська організація «Асоціація перинатологів України», 2024
- © Громадська організація «Всеукраїнська асоціація безперервної професійної освіти лікарів та фармацевтів», 2024
- © Professional-Event, 2024

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ імені П.Л. ШУПИКА

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ПЕДІАТРІЇ, АКУШЕРСТВА
І ГІНЕКОЛОГІЇ імені АКАДЕМІКА О.М. ЛУК'ЯНОВОЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

АСОЦІАЦІЯ ПЕРИНАТОЛОГІВ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ ЛІКАРІВ ТА ФАРМАЦЕВТІВ

REPRODUCTIVE HEALTH OF WOMAN

РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ

Всеукраїнський науково-практичний журнал

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Ю. П. Вдовиченко,
член-кор. НАМН України,
д. м. н., професор, перший
проректор НУОЗ України
імені П.Л. Шупика, президент
Асоціації перинатологів
України

ЗАСТ. ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Н.Ю. Педаченко,
д. м. н., професор,
кафедра акушерства,
гінекології та перинатології
НУОЗ України
імені П.Л. Шупика

О.С. Щербінська,
д. м. н., професор,
кафедра акушерства,
гінекології та медицини
плода НУОЗ України імені
П.Л. Шупика, президент
Всеукраїнської Асоціації
безперервної професійної
освіти лікарів та фармацевтів

НАУКОВИЙ РЕДАКТОР

В.І. Пирогова

ДИРЕКТОР ПРОЄКТУ

О.С. Щербінська

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

З. Бен-Рафаель (Ізраїль)
В.О. Бенюк
В.І. Бойко
Р.Г. Ботчоришвілі (Франція)
М. Брінкат (Мальта)
О.В. Булавенко
І.Б. Венцівська
А.Д. Вітюк
Н.А. Володько
Н.Г. Гойда
О.В. Голяновський
В.М. Гончаренко
О.В. Горбунова
І.І. Горпинченко
Ю.О. Дубоссарська
Н.Я. Жилка
С.І. Жук
Д.Г. Коньков
А.Г. Корнацька
І.В. Лахно
Л.Г. Назаренко
М. Паулсон (Швеція)
Л.В. Пахаренко
В.О. Потапов
В.С. Свінціцький
Г.О. Слабкий
В.Г. Сюсюка
Т.Ф. Татарчук
К.Г. Хажилєнко
Р. Хомбург (Великобританія)
О.С. Шаповал
С.О. Шурпяк
О.М. Юзько

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Г. Бітман (Ізраїль)
І.З. Гладчук
Т.В. Лещева
Н.Ф. Лигирда
О.П. Манжура
В.І. Медведь
А.А. Суханова
Р.О. Каченко
Л.О. Турова
М.Є. Яроцький

ДИРЕКТОР З РЕКЛАМИ

І.М. Лукавенко

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

О.О. Попільнюк

РЕКЛАМА

О.М. Бондар, В.М. Коршук, К.О. Панова

ЛІТЕРАТУРНИЙ РЕДАКТОР

Н.О. Вікторова

КОРЕКТОР

Л.В. Сухих

ДИЗАЙН ТА ВЕРСТКА

А.О. Бондаренко, В.М. Семак

REPRODUCTIVE HEALTH OF WOMAN

8 (79)/2024

FOUNDERS

SHUPYK NATIONAL HEALTHCARE UNIVERSITY OF UKRAINE

STATE INSTITUTION «INSTITUTE OF PEDIATRICS OBSTETRICS AND GINECOLOGY NAMED ACADEMIC ELENA M. LUKYANOVA NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE»

PUBLIC ORGANIZATION «ASSOCIATION OF PERINATOLOGISTS OF UKRAINE»

PUBLIC ORGANIZATION «ALL-UKRAINIAN ASSOCIATION OF CONTINUING PROFESSIONAL EDUCATION OF DOCTORS AND PHARMACISTS»

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine 25.10.2023 № 1309 scientific and practical journal «Reproductive health of woman» is included in Category «A» of the List of scientific professional publications of Ukraine, in which the results of dissertations for the degree of Doctor of Sciences, Candidate of Sciences and Doctor of Philosophy can be published

Journal «Reproductive Health of Woman» is reviewed by the Institute of Information Recording of NAS of Ukraine

Journal «Reproductive Health of Woman» is included in the abstracts database «Ukrainika naukova», «SCOPUS», scientific abstracts, electronic search engines, online catalogs and libraries.

Articles of the journal «Reproductive Health of Woman» are assigned DOI

RECOMMENDED BY

Academic Council Shupyk National Healthcare University of Ukraine. Protocol №9 from 13.11.2024

Passed for printing 20.11.2024.

Articles published in the journal «Reproductive Health of Woman» – reviewed. Authors are responsible for accuracy of the facts and other information in the publication.

The journal publishes advertising and information materials about medicines that are not included in the list of prohibited for advertising, in accordance with Article 21 of the Law of Ukraine On Advertising. Advertisers are responsible for the content of the advertisement, as well as for the information provided in the advertisement.

Editorial opinion may not coincide with the opinion of the authors of the publication.

Reprinting material only with the written permission of the publisher. When reprinting reference to the journal «Reproductive Health of Woman» is obligatory.

ADDRESS FOR CORRESPONDENCE

Ukraine, 03039, Kyiv, p/b 61

EDITORIAL AND PUBLISHER CONTACTS

Tel: +38(044) 257-27-27, +38(067) 233-75-91.

E-mail: alexandra@professional-event.com

PO «ASSOCIATION OF PERINATOLOGISTS OF UKRAINE»

01033, Kyiv, Volodymyrska St., Building 67, Room 7

E-mail: vgo.apu@gmail.com

Circulation – 4500 copies.

Periodicity – 8 issues per year.

Registration number in the Register of media subjects of The National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine – R 30-03229

Imagesetter and Printing

«OUR PRINTING» FOP Simonenko OI

Kyiv region, Boryspil, street Kyivsky Shliakh, 75, apt. 63.

Tel. +38 (067) 172-86-37

© Shupyk National Healthcare University of Ukraine, 2024

© SI «Institute of pediatrics obstetrics and gynecology named academic Elena M. Lukyanova National academy of medical sciences of Ukraine», 2024

© Public organization «Association of perinatologists of Ukraine», 2024

© Public organization «All-Ukrainian Association of Continuing Professional Education of Doctors and Pharmacists», 2024

© Professional-Event, 2024

SHUPYK NATIONAL HEALTHCARE UNIVERSITY OF UKRAINE

STATE INSTITUTION «INSTITUTE OF PEDIATRICS OBSTETRICS AND GINECOLOGY NAMED ACADEMIC ELENA M. LUKYANOVA NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE»

ASSOCIATION OF PERINATOLOGISTS OF UKRAINE

ALL-UKRAINIAN ASSOCIATION OF CONTINUING PROFESSIONAL EDUCATION OF DOCTORS AND PHARMACISTS

REPRODUCTIVE HEALTH OF WOMAN РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ

Ukrainian scientific-practical journal

EDITOR-IN-CHIEF

Yu. P. Vdovychenko,
corresponding member
of NAMS of Ukraine,
Dr. med. Sciences, professor,
First Vice rector of Shupyk
National Healthcare University
of Ukraine, president of the
Association of perinatologists
of Ukraine

DEPUTY OF CHIEF EDITOR

N. Yu. Pedachenko,
Dr. med. Sciences, professor,
Department of Obstetrics,
Gynaecology and Perinatology,
Shupyk National
Healthcare University of Ukraine

O. S. Shcherbinska,
Dr. med. Sciences, professor,
Department of Obstetrics,
Gynecology and Fetal Medicine
of Shupyk National Healthcare
University of Ukraine, President
All-Ukrainian Association
of Continuing Professional Edu-
cation of Doctors
and Pharmacists

SCIENTIFIC EDITOR

V. I. Pyrohova

PROJECT DIRECTOR

O. S. Shcherbinska

EDITORIAL BOARD

Z. Ben-Rafael (Israel)
V. O. Beniuk
V. I. Boiko
R. G. Botchorishvili (France)
M. Brincat (Malta)
O. V. Bulavenko
I. B. Ventskivska
A. D. Vitiuk
N. A. Volodko
N. G. Goyda
O. V. Golyanovskiy
V. M. Goncharenko
O. V. Gorbunova
I. I. Gorpynchenko
R. Homburg (UK)
Yu. O. Dubossarska
N. Ya. Zhylka

S. I. Zhuk
K. H. Khazhylenko
D. H. Konkov
A. H. Kornatska
I. V. Lakhno
L. G. Nazarenko
L. V. Pakhareenko
M. Paulson (Sweden)
V. O. Potapov
V. S. Svintsitskiy
G. O. Slabkiy
V. G. Syusyuka
T. F. Tatarchuk
V. O. Tovstyanovska
O. S. Shapoval
S. O. Shurpyak
O. M. Yuzko

EDITORIAL COUNCIL

G. Bitman (Israel)
I. Z. Hladchuk
T. V. Leshcheva
N. F. Lygyrda
O. P. Manzhura
V. I. Medved
A. A. Suhanova
R. O. Tkachenko
L. O. Turova
M. Ye. Yarotskiy

ADVERTISING DIRECTOR

I. M. Lukavenko

RESPONSIBLE SECRETARY

O. O. Popilniuk

ADVERTISING

O. M. Bondar, V. M. Korshuk, K. O. Panova

LITERARY EDITOR

N. O. Viktorova

CORRECTION

L. V. Sukhikh

DESIGN AND LAYOUT

A. O. Bondarenko, V. M. Semak

АКТУАЛЬНІ ТЕМИ

Особливості організації перинатальної допомоги в Україні в умовах воєнного стану
Т. А. Вежновець, О. В. Короткий,
Т. М. Орабіна, В. Г. Гур'янов, Н. В. Геревич,
Д. О. Говсєєв, Ю. П. Вдовиченко..... 9

Хвороба Лайма як міждисциплінарна проблема
С. Р. Турияниця, С. М. Турияниця,
О. О. Корчинська, Н. О. Лоя, Т. Р. Шуміліна...17

НА ДОПОМОГУ ЛІКАРЮ-ПРАКТИКУ

Скринінг ВПЛ-асоційованих неоплазій – це не лише цервікальний. Сучасні підходи до скринінгу анального раку
О. А. Бурка, Т. М. Тутченко, О. М. Кудлай,
Т. О. Мартиросова, І. М. Маринчина 24

Ранні патоморфологічні маркери онкогенезу при атиповій гіперплазії ендометрія у пацієнток з поліпозом
С. М. Геряк, Т. Ю. Адам, П. Р. Сельський,
І. В. Корда, В. Ю. Кучмій..... 31

Можливості впровадження персоналізованої медицини на прикладі генетичних особливостей рецептора вітаміну D
Л. О. Турова, Т. А. Вежновець,
А. І. Курченко, П. В. Копнов..... 37

Правове регулювання застосування репродуктивних технологій в Україні
Л. В. Орел, В. М. Савченко, О. А. Партенадзе,
Р. Т. Чернега, О. М. Байталюк 44

The influence of infections and immune disorders on the development of intra-uterine pathology in women with antenatal fetal death in the anamnesis
N. M. Hychka, V. O. Beniuk, A. S. Chebotarova,
O. O. Chorna, V. O. Polovynka, M. V. Shumeiko,
B. S. Lytvyn 54

Ефективний досвід лікування захворювань, спричинених вірусами папіломи людини, у жінок репродуктивного віку
В. О. Бенюк, С. М. Геряк, В. М. Гончаренко,
О. Й. Гриневич, Н. А. Годлевська,
В. І. Пирогова, О. О. Ревенько,
А. А. Суханова, М. Н. Шалько..... 61

АКУШЕРСТВО

Клінічні аспекти перебігу пологів у роділь, які обрали альтернативний метод розродження
Т. М. Фурса-Совгира, В. О. Бенюк,
В. Ф. Олешко, Т. В. Ковалюк,
С. В. Бенюк, А. С. Чеботарьова,
С. О. Брюхань 69

Зміни гемодинаміки в системі мати–плацента–плід залежно від фактора безпліддя та менеджмент вагітних після застосування репродуктивних технологій
Л. М. Вигівська, І. В. Майданник,
О. О. Чорна, І. А. Усевич, М. С. Пучко,
А. А. Момот, О. І. Осовецька-Сокол..... 76

ГІНЕКОЛОГІЯ

Сучасний підхід до лікування жінок раннього репродуктивного віку з первинною дисменореєю
В. О. Бенюк, В. М. Гончаренко,
Т. В. Ковалюк, Н. Г. Корнієць,
Т. В. Ільницька, І. С. Тисовська,
В. Ф. Олешко 84

Spontaneous pneumothorax in women. Team approach of thoracic surgeons and gynecologists
V. V. Tkalic, Yu. V. Nedilia, V. I. Borysova,
O. V. Galiiev, S. I. Savoliuk..... 91

Контрацепція як фактор збереження репродуктивного здоров'я жінки під час війни
Н. Г. Корнієць, С. В. Тертична-Телюк,
О. С. Гришина, Є. В. Краснопольська,
Р. М. Прядко, С. В. Кулик 96

ЛЕКЦІЇ ТА ОГЛЯДИ

Затримка росту плода – новітні молекулярні механізми (Огляд літератури)
Т. О. Степаненко 106

TABLE OF CONTENTS 8 (79)/2024

TOPICAL ISSUES

Features of the organization of perinatal care in Ukraine under the conditions of the state of martial

T. A. Vezhnovets, O. V. Korotky, T. M. Orabina, V. H. Gur'yanov, N. V. Gerevich, D. O. Hovseev, Yu. P. Vdovychenko 9

Lyme disease as an interdisciplinary problem

S. R. Turyanitsa, S. M. Turyanitsa, O. O. Korchynska, N. O. Loya, T. R. Shumilina ...17

TO HELP A PRACTICAL DOCTOR

Screening for HPV-associated neoplasia is not only cervical screening.

Modern approaches to anal cancer screening

O. A. Burka, T. M. Tutchenko, O. M. Kudlai, T. O. Martyrosova, I. M. Marynychyna 24

Early pathomorphological markers of oncogenesis in atypical endometrial hyperplasia in patients with polyposis

S. M. Heryak, T. Yu. Adam, P. R. Selskyi, I. V. Korda, V. Yu. Kuchmii 31

Possibilities of implementation of personalized medicine using the genetic features of the vitamin D receptor

L. O. Turova, T. A. Vezhnovets, A. I. Kurchenko, P. V. Kopnov 37

Legal regulation of the use of reproductive technologies in Ukraine

L. V. Orel, V. M. Savchenko, O. A. Partenadze, R. T. Cherneha, O. M. Baitaliuk..... 44

The influence of infections and immune disorders on the development of intra-uterine pathology in women with antenatal fetal death in the anamnesis

N. M. Hychka, V. O. Beniuk, A. S. Chebotarova, O. O. Chorna, V. O. Polovynka, M. V. Shumeiko, B. S. Lytvyn 54

Effective experience of treatment of diseases caused by human papillomaviruses in women of reproductive age

V. O. Beniuk, S. M. Heryak, V. M. Goncharenko, O. Yo. Hrynevych, N. A. Godlevska, V. I. Pyrohova, O. O. Revenko, A. A. Sukhanova, M. N. Shalko 61

OBSTETRICS

Clinical aspect of the delivery course in women in labor who chose the alternative method of delivery

T. M. Fursa-Sovhyra, V. O. Beniuk, V. F. Oleshko, T. V. Kovaliuk, S. V. Beniuk, A. S. Chebotarova, S. O. Briukhan..... 69

Hemodynamic changes in the mother-placenta-fetus system depending on the infertility factor and the management of pregnant women after the use of reproductive technologies

L. M. Vygivska, I. V. Maidannyk, O. O. Chorna, I. A. Usevych, M. S. Puchko, A. A. Momot, O. I. Osovetska-Sokol 77

GYNECOLOGY

Modern approach to the treatment of early reproductive age women with primary dysmenorrhea

V. O. Beniuk, V. M. Goncharenko, T. V. Kovaliuk, N. G. Korniets, T. V. Ilnytska, I. S. Tysovska, V. F. Oleshko 84

Spontaneous pneumothorax in women. Team approach of thoracic surgeons and gynecologists

V. V. Tkalic, Yu. V. Nedilia, V. I. Borysova, O. V. Galiiev, S. I. Savoliuk..... 91

Contraception as a factor for preserving women's reproductive health during war

N. G. Korniets, S. V. Tertychna-Teliuk, O. S. Hryshyna, Ye. V. Krasnopolska, R. M. Priadko, S. V. Kulyk 96

LECTURES AND REVIEWS

Fetal growth retardation – the latest molecular mechanisms (Literature review)

T. O. Stepanenko 106